

USLOVI ZA PRODUŽENJE POSEBNIH ISTRAŽNIH RADNJI - IZAZOVI I SUDSKA PRAKSA

Stručni članak

Primljeno/Received: 2. 2. 2022.

Prihvaćeno/Accepted: 8. 11. 2022.

Maja GOVEDARICA
Lejla AŠĆERIĆ

Sažetak

U sadržaju rada autori se bave primjenom izmjenjenih odredaba Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine koje se odnose na uslove za produženje prethodno određenih posebnih istražnih radnji. U radu je dat osvrt na dostupnu praksu Suda i Tužilaštva Bosne i Hercegovine u ispunjenju standarda za produženje posebnih istražnih radnji, a sve u pogledu primjene izmjenjenih odredaba Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine koje su usklađene sa Ustavom Bosne i Hercegovine, te Evropskom konvencijom za ljudska prava i osnovne slobode. Napravljena je analiza izmijenjeni odredbi Zakona o krivičnom postupku u pogledu svrhe ispunjenja obaveza iz Odluke Ustavnog suda BiH broj: 5/16, te je također analizirana primjena tako izmijenjene odredbe u praksi Suda i Tužilaštva Bosne i Hercegovine. Analiza pokazuje da praksa uzrokuje pravnu nesigurnost u pogledu jedinstvenog standarda primjene izmjenjenih odredaba. U radu je navedeno da izmijenjene odredbe Zakona o krivičnom postupku ispunjavaju obaveze propisane članom 8. Evropske konvencije za ljudska prava i slobode, ali u praksi izostaje jedinstvena primjena izmijenjenog propisa kojim bi se istovremeno zaštitio javni i bezbjednosni interes države i njenih građana.

Ključne riječi

posebne istražne radnje, Zakon o krivičnom postupku, istraga, Ustav Bosne i Hercegovine, sudska praksa, Evropska konvencija za ljudska prava i slobode

1. UVOD

U radu će biti izloženi razlozi i potrebe za izmjenom odredbe koja propisuje uslov za produženje posebnih istražnih radnji (Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, 2013), radi usklađivanja istih sa Ustavom Bosne i Hercegovine i Evropskom konvencijom za zaštitu osnovnih ljudskih i sloboda (u daljem tekstu EKLJP).

Odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: 5/16 od 01.06.2017. godine naglašeno je da su osporene odredbe suprotne Ustavu Bosne i Hercegovine, jer je neodređena i neograničena u tumačenju i praktičnoj primjeni pravnog izraza „*iz posebno važnih razloga*“.

Prije odluke Ustavnog suda i u praksi je primjećeno da prethodna odredba Zakona kojom je propisan uslov za produženje posebnih istražnih radnji dovodi do širokog tumačenja i samim tim opsežne primjene posebnih istražnih radnji, čak i u situacijama kada njihovo provođenje ne zahtjeva nužnu primjenu.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine zaključio je da je naznačena odredba u suprotnosti sa Ustavom i EKLJP, te je u predmetu broj 5/16 dana 01.juna 2017.godine donio odluku kojom je utvrdio da je ova odredba Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu ZKP BiH) suprotna odredbama člana I/2 i II/3.f) Ustava Bosne i Hercegovine. U izvršenju odluke Ustavnog suda izmjenjene su i usklađene odredbe ZKP BiH. Tako je raniji uslov za produženje posebnih istražnih radnji, propisan kao „*posebno važni razlozi*“, izmjenjen kumulativnim uslovima „*ako one daju rezultate i postoji razlog da se nastavi sa njihovim sprovođenjem*“.

U proteklom periodu, primjena izmjenjene odredbe učinila je potrebnim razmatranje i analiziranje posljedica stvaranja prakse koja vodi ka otežanoj primjeni ove radnje dokazivanja, nasuprot interesima procesuiranja izvršilaca težih krivičnih djela poput organizovanog kriminala, koruptivnih krivičnih djela, terorizma i dr. čije otkrivanje i gonjenje je prioritet nacionalne sigurnosti.

2. DEFINISANJE I TUMAČENJE USLOVA ZA PRODUŽENJE POSEBNIH ISTRAŽNIH RADNJI

Uslov za produženje posebnih istražnih radnji, prije izmjene odredbe ZKP BiH, bio je propisan kao „*posebno važni razlozi*“. Time je postavljena uopštena formulacija, te ostavljena mogućnost široke i nekontrolisane primjene zakonske odredbe.

Zakonodavac je propisanim odredbom napravio terminološku gradaciju razloga za produženje posebnih istražnih radnji, pa je osnovni pojam gradiran kao posebno važan.

Imajući u vidu specifičnost ove radnje dokazivanja i njenu refleksiju na ograničenje osnovnih ljudskih prava i sloboda čovjeka, opravdano je da razlozi moraju biti po svom značenju izuzetni i odnositi se na cilj koji se želi postići njihovom primjenom. Međutim, u jezičkom smislu radilo se o pojmu koji je neodređen i ekstezivno propisan, odnosno zakonodavac nije dao precizno postavljena mjerila po kojim bi sudija za prethodni postupak cijenio šta predstavlja posebno važne razloge za produženje posebnih istražnih radnji, dajući širu diskrecionu ocjenu (Knežević, 2019, str. 71).

Široka i neprecizna zakonska odredba koja određuje uslove za produženje ove radnje dokazivanja, kojom se čine povrede prava pojedinaca, suprotna je načelima demokratski uređenog društva. ZKP BiH je bila ostavljena mogućnost neujednačenog i selektivnog tumačenja, što je moglo izazvati pravnu nesigurnost kod pojedinaca i organa gonjenja u krivičnom postupku. Naime, za građane nisu bili jasni i konkretni uslovi pod kojima protiv njih mogu biti produžene posebne istražne radnje, dok istražni organi zbog neujednačenih standarda nisu mogli procijeniti koje su to situacije u kojima se može provesti ova radnja dokazivanja.

S tim u vezu, izvršena je izmjena člana 118.stav 3. ZKP BiH, uslova za produženje posebnih istražnih radnji i to u situacijama „*ako one daju rezultate i postoji razlog da se nastavi s njihovim sprovođenjem radi prikupljanja dokaza*“. Time je zakonodavac ispravio prethodnu nepreciznost

i opšte definisanje uslova, što je bio zaključak Ustavnog suda, te na konkretniji način određuje uslove koji su neophodni za njihovo produženje.

Kao prvi kumulativni uslov za produženje posebnih istražnih radnji propisan je *“ako one daju rezultate”*. Kako bi sud utvrdio postojanje ovog uslova, dosadašnja praksa je ukazala na obavezu tužioca da pribavljene materijale prikupljene ovom radnjom dokazivanja, obrazloženim prijedlogom, predoči kao rezultate. Prikupljeni materijali se prvenstveno odnose na rezultate koji potkrepljuju postojanje osnova sumnje da je počinjeno jedno od krivičnih djela iz člana 117. ZKP BiH od strane lica protiv kojih provode. Međutim, rezultat njihovog provođenja jesu evidentiranja i dokumentovanja svakog oblika postupanja koji ukazuje da se radi o nedopuštenom djelovanju, ili bi se dovođenjem u vezu sa rezultatima drugih dokaznih radnji i mjera ukazivali na to. Dakle, intencija zakonodavca jeste da trajanje posebnih istražnih radnji uslovi rezultatom koji daje doprinos daljem toku istrage. S tim u vezi, pod pojmom rezultata provođenja posebnih istražnih radnji imaju se smatrati i oni koji se direktno ne odnose na radnje izvršenja krivičnog djela, nego i posredni dokazi koji bi mogli ukazati na vezu između djela i lica. Reformom krivično-pravnog zakonodavstva danas je opšteprihvaćen stav da se krivično djelo u standardu van razumne sumnje može dokazivati posrednim dokazima (indicijima) međusobno čvrstim i logički povezanim, koje ne ostavljaju mogućnost da se djelo izvršilo na drugi način osim opisanog, na što upućuje odluka Ustavnog suda (Simović i Simović, 2015, str. 36). U svrsi posebnih istražnih radnji to bi značilo da rezultat predstavlja svaka indicija koja bi mogla činiti povezani lanac u dokazivanju odlučnih činjenica.

Kao drugi kumulativni uslov propisano je *“postojanje razloga da se nastavi sa njihovim provođenjem radi prikupljanja dokaza”*. Dakle, tužilac u svom prijedlogu mora navesti i obrazložiti koji su to razlozi zbog kojih je potrebno nastaviti sa daljom primjenom-produženjem posebnih istražnih radnji radi prikupljanja dokaza. Izmjenjenim odredbama i konkretizacijom uslova za dalju primjenu ovih mjera, zakonodavac i dalje nije precizno i taksativno naveo šta to predstavlja razloge zbog kojih je potrebno nastaviti sa daljom primjenom posebnih istražnih radnji. Kao postojanje razloga da se nastavi sa njihovim provođenjem, praksa je ukazala, da je potrebno cijeliti konkretne okolnosti usmjerene u prikupljanju dokaza koji bi utvrdili postojanje osnovane sumnje da je izvršeno krivično djelo, te da je izvršilac tog djela lice protiv kojeg se provode posebne istražne radnje. S tim u vezi, kao neke od razloga da se nastavi sa njihovim sprovođenjem potrebno je cijeliti kompleksnost i složenost krivičnog djela, potrebu za daljim prikupljanjem dokaza i nastavljanja provođenja istrage, identifikacijom i otkrivanjem drugih izvršilaca krivičnog djela, dokumentovanja većeg broja krivično-pravnih radnji i slične okolnosti koje zavise od svakog konkretnog slučaja. Naravno da ovaj uslov neće biti ispunjen, ukoliko je tužilac prikupio dovoljan kvantum dokaza iz kojih proizilazi postojanje osnovane sumnje, što može cijeliti samo tužilac, a ne i sudija za prethodni postupak. U tom dijelu, stoji obaveza tužioca da predlaže produženje ovih radnji pod zakonom propisanim uslovima, vodeći računa o pravima pojedinca i o javnom interesu.

Na ovakav način zakonodavac je imao intenciju da ograniči primjenu ove vrste radnje dokazivanja u onim slučajevima kada njihovo dalje postojanje nije neophodno, odnosno kada se mogu upotrijebiti druge redovne radnje dokazivanja. Na takav način štiti se pravo na privatnost pojedinca, ali i društveni i javni interes.

Treći uslov za produženje posebnih istražnih radnji odnosi se na konkretizovanje vrste posebnih istražnih radnji, vremenski period i krivična djela za koja se mogu produžiti. Član 118.stav 3.

ZKP BiH: „Istražne radnje iz člana 116. stav (2) tač. a) do d) i tačka g) ovog zakona mogu trajati najduže do mjesec dana, a ako one daju rezultate i postoji razlog da se nastavi sa njihovim sprovođenjem radi prikupljanja dokaza, mogu se na obrazložen prijedlog tužioca produžiti za još mjesec dana, s tim da mjere iz tač. a) do c) mogu trajati ukupno najduže šest mjeseci za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna, a za ostala krivična djela najduže četiri mjeseca. Mjere iz tač. d) i g) mogu trajati ukupno najduže tri mjeseca za krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna, a za ostala krivična djela najduže dva mjeseca. Izuzetno u odnosu na krivično djelo organizovanog kriminala i krivična djela terorizma, istražne radnje iz člana 116. stav (2) tač. a) do d) i tačka g) ovog zakona, ako one daju rezultate i postoji razlog da se nastavi sa njihovim sprovođenjem radi prikupljanja dokaza, mogu se na obrazložen prijedlog tužioca produžiti još do tri mjeseca...”. Tako objektivizirana zakonska odredba nije ostavila prostora nesigurnosti i različitom tumačenju.

U zakonima o krivičnom postupku zemalja u našem okruženju, koriste se drugi nazivi za ovu posebnu vrstu radnje dokazivanja, pa se tako u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji nazivaju posebne dokazne radnje, a u Crnoj Gori mjere tajnog nadzora.

U Zakonu o kaznenom postupku Republike Hrvatske¹, odredbe koje propisuju uslove za produženje posebnih istražnih radnji pretrpile su određene izmjene i usklađivnje sa Ustavom Republike Hrvatske. Na sličan način uslovi za produženje posebnih istražnih radnji propisani su i to *“ako one daju rezultate, a postoji razlog da se nastavi s njihovim provođenjem radi prikupljanja dokaza”*.

Zakonom o krivičnom postupku Republike Srbije² kao uslov za produženje propisano je postojanje uslova kao *“neophodnosti daljeg prikupljanja dokaza”*, dok je Zakonikom o krivičnom postupku Crne Gore³ propisano samo postojanje *“opravdanih razloga”*.

Na osnovu propisanih uslova vidmo da su zakoni u Bosni i Hercegovini i Republici Hrvatskoj usklađeni sa članom 8. EKLJP, dok usklađivanje zakona u Republici Srbiji i Crnoj Gori još uvijek nisu postignuti.

3. PRIMJENA USLOVA ZA PRODUŽENJE POSEBNIH ISTRAŽNIH RADNJI U PRAKSI

Izmjenom odredbe iz člana 118. stav 3. ZKP BiH, ista je usklađena sa međunarodnim propisima i pravnim standardima, međutim odredba kojom se određuje trajanje posebnih istražnih radnji neujednačenom primjenom u praksi ima za posljedicu neizvjesnost i ograničavanje efikasnosti propisanih radnji dokazivanja.

U velikom broju predmeta, sa posebnim osvrtom na predmete organizovanog kriminala i visoke korupcije, u prilikama odlučivanja po prijedlogu za produženje posebnih istražnih radnji, u potrebi zaštite pojedinaca i njihovih prava, zanemaren je javni i društveni interes. Takvim tumačenjem stavljeno je u izgled da je zaštita prava pojedinca prioritetna čak i u situacijama kada je otkrivanje i zaštita od djelovanja kriminala i stvaranja nereda od javnog i društvenog značaja.

Nesporna je činjenica da se primjenom posebnih istražnih radnji država miješa u ostvarivanje prava pojedinaca iz člana 8. EKLJP. Tako je u predmetu Dragojević protiv Hrvatske Evropski sud

¹ Zakon o krivičnom postupku Republike Hrvatske (2017);

² Zakon o krivičnom postupku Republike Srbije (2021);

³ Zakonik o krivičnom postupku Crne Gore (2020);

istakao: "Takvo miješanje opravdano je u smislu stava 2. člana 8. samo ako je u skladu sa zakonom, teži jednom ili više legitimnih ciljeva navedenih u stavu 2., te je nužno u demokratskom društvu kako bi se postigao cilj ili ciljevi" (Zahtjev broj 68955/11, presuda od 15. januara, 2015, str. 79-82). Legitimni ciljevi provođenja ovih radnji jesu javna i nacionalna bezbjednost, kao i sprječavanje nereda i kriminaliteta (Kvasnica protiv Slovačke, broj 72094/01 od 09. juna 2009. godine, stav 77).

S tim u vezi, izmijenjeni uslovi kroz propisanu zakonsku odredbu, u svojoj kumulativnoj primjeni, ostvarili su zaštitu prava pojedinaca, u odnosu na opravdani interes mješanja države u prava pojedinca u težnji sprječavanja nereda i kriminaliteta.

Protekom značajnog vremenskog perioda, na osnovu primjene izmjenjene odredbe, kroz praksu se stiče utisak da i pored konkretizovanih uslova nisu postavljeni ujednačeni standardi na osnovu kojih sudija za prethodni postupak cijeni postojanje zakonskih uslova za produženje posebnih istražnih radnji u skladu sa članom 8. stav 2. EKLJP.

Kroz konkretne situacije primjećeno je da su oprečni stavovi i načini tumačenja najčešće doveli do neujednačenog postupanja prilikom ocjene postojanja rezultata kao uslova za produženje, dok postojanje drugog i trećeg kumulativnog uslova nije naišlo na različita tumačenja.

U primjeni prvog uslova za produženje posebnih istražnih radnji "ako one daju rezultate", zauzeti su stavovi kojima se smatra potrebnim postojanje rezultata u odnosu na svaki mjesec za koji se radnje produžavaju. Rješenjem Suda kojim je odbijen kao neosnovan prijedlog Tužilaštva za produženje posebnih istražnih radnji uz obrazloženje: „Prilikom odlučivanja o osnovanosti prijedloga za produženje posebnih istražnih radnji potrebno je svaki put iznova utvrditi postojanje osnova sumnje za svako lice ponaosob, odnosno utvrditi da su ranije određene posebne istražne radnje dale rezultat., te raniji dokazi ne mogu biti osnov za produženje posebnih istražnih radnji“ (Rješenje Suda BiH broj: S1 2 K 034226 20 Krn 8 od 27.02.2020. godine). Ovakav stav zauzet je i Rješenjima broj: S1 2 K 0033745 19 Krn od 20.11. 2019. godine, S1 2 K 041197 22 Krn 5 od 31. 01. 2022. godine.

Rješenje Suda BiH broj: S1 2 K 0033745 19 Krn od 20. 11. 2019. godine u kojem obrazlaže sljedeće: „Sud zaključuje da u ovom konkretnom slučaju posebna istražna radnja tajno praćenje i tehničko snimanje osoba, transportnih sredstava i predmeta koji stoje u vezi sa njima, nije dala rezultate, odnosno da sprovođenjem iste nisu prikupljeni dokazi koji bi ukazali na postojanje važnih razloga za njeno dalje sprovođenje“. Može se steći utisak da se ovakvim stavovima ograničavaju mehanizmi istrage u kapacitetu organa gonjenja. U praksi su česte situacije u kojima djelovanje grupe i njihove aktivnosti, iz objektivnih razloga, nemaju vremenski kontinuitet, ili kod koruptivnih krivičnih djela kada se radnje davanja-primanja dara očekuju u neizvjesnom vremenskom periodu, a neophodno ih je ovom radnjom dokazivanja zadokumentovati. Nadalje, tumačenje ovog uslova, zahtjevalo je postojanje rezultata za svaku pojedinačnu vrstu posebne istražne radnje koja je prethodno određena prema istom osumnjičenom. Tako je u jednom od Rješenja zauzet sljedeći stav: „Sud zaključuje da u ovom konkretnom slučaju posebna istražna radnja tajno praćenje i tehničko snimanje osoba, transportnih sredstava i predmeta koji stoje u vezi sa njima, nije dala rezultate, odnosno da sprovođenjem iste nisu prikupljeni dokazi koji bi ukazali na postojanje važnih razloga za njeno dalje sprovođenje...“ (Rješenje Suda BiH broj: S1 2 K 0033745 19 Krn od 20.11.2019. godine). Takvim stavovima ostavlja se utisak da novoizmijenjeni uslovi nisu primjenjeni u njihovom jezičkom i logičkom tumačenju.

Suprotno tome, zauzeti su stavovi prema kojima primjena ovog uslova za produženje, ne postavlja standard u smislu postojanja rezultata za svaki mjesec, a još manje u odnosu na rezultate za svaku pojedinu vrstu posebne istražne radnje.⁴

S tim u vezi, prilikom ocjene postojanja uslova za produženje posebnih istražnih radnji, u sličnim okolnostima, primijećeno je da je pojam postojanje rezultata tumačen na neujednačen način. Tako je u predmetu organizovanog kriminala, samo ostvarivanje kontakata u obliku šifrovanih razgovora i neposredno sastajanje osumnjičenih koje je zadokumentovano ovim mjerama, uz dostavljena operativna saznanja policijskih agencija ne cijeni se kao rezultat.⁵ Nasuprot tome, u drugom predmetu ovakve oblike kontakata i komunikacija cijeni kao rezultate prikupljene u prethodnom periodu, u skladu sa odredbom člana 3. Zakona o izmjenama i dopunama ZKP BiH, ističući da je dovoljno da jedna od primjenjenih posebnih istražnih radnji prema licu rezultira dokumentovanjem inkriminiranih komunikacija ili radnji, da bi bilo opravdano produženje svih posebnih istražnih radnji prema istom, što je suprotno prethodno opisanom stavovima.⁶

Ovako neujednačena tumačenja izmjenjene odredbe mogu izazvati negativne posljedice na način provođenja i okončanja istrage, te samog krivičnog postupka u širem smislu.

4. ZAKLJUČAK

U teroriji i u praksi neupitan je značaj i potreba za adekvatnom primjenom posebnih istražnih radnji u cilju prikupljanja dokaza, iako iste predstavljaju mjere koje znatno narušavaju pravo na privatni i porodični život, dom i prepisku.

Tendencija izmjena zakonskih odredbi, osim usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa međunarodnih propisima jeste i poboljšavanje kvaliteta istrage i prikupljanje dokaza, kako bi se stvorila društvena zaštita i obezbijedila sigurnost države kroz njene organe.

Adekvatna i usklađena zakonska regulativa ne mora nužno dovesti do stvaranja usklađene prakse i afirmativne primjene pravne norme, od strane učesnika postupka.

Kroz izložene konkretne primjere tumačenja i provođenja izmjenjene odredbe, možemo zaključiti da, iako su iste konkretne i precizirane u smislu da su dostupne svakom pojedincu, u krivičnim postupcima nisu ostvarile svoj smisao u skladu sa svrhom njihovom egzistiranja. Na takav način svrha njihovog postojanja mogla bi se vremenom dovesti u pitanje, ukoliko bi takva tumačenja dovela do izbjegavanja provođenja ovih radnji kako bi zaštitili prava pojedinaca koji provode kriminal i tako ugrožavaju javni i bezbjednosni interes države i njenih građana.

Tako se može steći utisak da se stavlja pravo jednog pojedinca za kojeg postoji osnov sumnje da je izvršio neko od težih oblika krivičnih djela iznad zaštite interesa sigurnosti građana i same države.

Primjenom uslova koji se odnose na produženje posebnih istražnih radnja, šalje se poruka pojedincima koji krše pravne norme svoje države, da su djelimično zaštićeni od otkrivanja i vođenja krivičnog postupka, te prinudnih mjera države i njenih organa.

⁴ Naredbe Suda BiH broj: S1 2 K 041197 22 Krn, S1 2 K 034370 20 Krn, S1 2 K 040906 21 Krn;

⁵ Rješenje Suda BiH broj: S1 2 K 041177 21 Krn 4 od 14.10.2021. godine i Rješenje broj: S1 2 K 038327 20 Krn 2 od 02. 12. 2020. godine;

⁶ Naredbe Suda BiH broj: S1 2 K 034370 20 Krn;

LITERATURA

- Knežević Z., Dumanjić E. (2019). Praktikum posebne istražne radnje, Sarajevo, The Aire centre
- Komentari zakona o krivičnom/kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, Sarajevo, (2010). Savijet/Vijeće Evrope/ Evropska komisija
- Kvasnica protiv Slovačke, broj 72094/01 od 09.juna 2009.godine
- Simović M.N., Simović M. (2015). Ustavna načela krivičnog postupka u odlukama Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Pravo i pravda, časopis za pravnu teoriju i praksu, godina XIV, br.1, Sarajevo, Udruženje sudija/sudaca u Federaciji Bosne i Hercegovine
- Naredba Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 041197 22 Krn
- Naredba Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 034370 20 Krn
- Naredba Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 040906 21 Krn
- Naredba Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 034370 20 Krn
- Rješenje Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 041177 21 Krn 4 od 14. 10. 2021. godine
- Rješenje Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 038327 20 Krn 2 od 02. 12. 2020. godine
- Rješenjem Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 034226 20 Krn 8 od 27. 02. 2020. godine
- Rješenje Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 2 K 0033745 19 Krn od 20. 11. 2019. godine
- Rješenje Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 2 K 041197 22 Krn 5 od 31. 01. 2022. godine
- Odluku o dopustivosti i meritumu, Ustavni sud Bosne i Hercegovine broj 5/16 od 01.juna 2017. godine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 49/17);
- Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br.3/2003, 32/2003 – ispr, 36/2003, 26/2004, 63/2004, 13/2005, 48/2005, 46/2006, 29/2007, 53/2007, 58/2008, 12/2009, 16/2009, 16/2009, 53/2009, 93/2009, 72/2013 i 65/2018);
- Zakon o krivičnom postupku Republike Hrvatske (“Narodne novine” 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17);
- Zakon o krivičnom postupku Republike Srbije (“Sl. glasnik RS”, br. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013, 55/2014, 35/2019, 27/2021 - odluka US i 62/2021 - odluka US);
- Zakonik o krivičnom postupku Crne Gore (“Sl. list CG”, br. 57/2009, 49/2010, 47/2014 - odluka US, 2/2015 - odluka US, 35/2015, 58/2015 - dr. zakon, 28/2018 - odluka US i 116/2020 - odluka US);

TRENDS IN THE MANIFESTATION OF TERRORISM INSPIRED BY THE RADICAL ISLAMIC DISCOURSE FROM ITS EMERGENCE TO THE PRESENT DAY

Review paper

Abstract

In the content of the paper, the authors deal with the application of the amended provisions of the Criminal Procedure Code of Bosnia and Herzegovina, which relate to the conditions for the extension of previously determined special investigative actions. The paper provides an overview of the available case law of the Court of Bosnia and Herzegovina and the Prosecutor's Office of Bosnia and Herzegovina in meeting the standards for extension of special investigative actions, all with regard to the application of the amended provisions of the Criminal Procedure Code of Bosnia and Herzegovina that are harmonised with the Constitution of Bosnia and Herzegovina and the European Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms. The paper analyses the amended provisions of the Criminal Procedure Code regarding the purpose of fulfilling the obligations arising from the Decision of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina Ref. No. 5/16 and also analyses the application of such amended provisions in the case law of the Court of Bosnia and Herzegovina and the Prosecutor's Office of Bosnia and Herzegovina. The analysis shows that the application in practice causes legal uncertainty regarding the uniform standard in the application of the amended provisions. The paper states that the amended provisions of the Criminal Procedure Code meet the obligations set out in Article 8 of the European Convention on Human Rights and Freedoms, but in practice there is no uniform application of the amended regulation that would protect the public and security interests of the State and its citizens.

Keywords: special investigative actions, Criminal Procedure Code, investigation, Constitution of Bosnia and Herzegovina, case law.

Podaci o autorima

Maja Govedarica, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, stručni saradnik-pravnik.
E-mail: maja.goved@gmail.com

Lejla Aščerić, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, stručni saradnik-pravnik.
E-mail: lejlasmajlovich@gmail.com